

Expunere de motive

Lupta împotriva corupției trebuie să includă și măsuri îndreptate împotriva cauzelor iar nu numai a simptomelor acesteia. Dintr-o atare perspectivă se profilează nevoia urgentă a debirocratizării instituțiilor statului, precum și a apărării intereselor legitime ale persoanei private în fața acțiunii abuzive sau a indiferenței autorității publice.

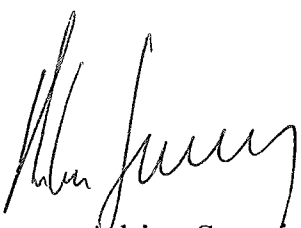
În acest context se constată că persoana privată – fie ea persoană fizică (simplu cetățean), ori persoană juridică (societate comercială, asociație fără scop lucrativ, organizație neguvernamentală etc.) – este supusă de către funcționarii și instituțiile publice unor tratamente inadmisibile tinzând la reducerea în fapt a drepturilor sale și la lezarea intereselor sale legitime. În atari condiții relația persoanei private cu autoritatea publică devine insuportabilă. Unele persoane private preferă, în consecință, să abandoneze exercițiul drepturilor lor ceea ce reduce dinamismul global al societății și încetinește progresul general. Alte persoane încearcă să își valorifice drepturile prin oferirea de foloase necuvenite funcționarilor publici. Aceasta subminează moralul societății, induce scepticism și cinism în rândul populației și deschide calea către adâncirea corupției ajungându-se la situația în care foloasele necuvenite sunt oferite în schimbul recunoașterii unor drepturi inexistente.

Asemenea evoluții negative sunt posibile, printre altele, și ca urmare a excesului de acte normative cu caracter administrativ adoptate în scopul interpretării sau al stabilirii metodologiilor de aplicare a legii. De multe ori asemenea acte adaugă la lege, o răstălmăcesc, o limitează sau o modifică. Puterea legislativă a Parlamentului ca și acțiunea politică responsabilă a Guvernului sunt, astfel, subminate. De asemenea, se constată tendința administrației de stat ca, în numele unui efort de auto-protecție și în lipsa unor dispoziții legale în sens contrar, să adopte dintre mai multe conduite posibile ori interpretări posibile ale legii, pe cea mai defavorabilă persoanei private sau să multiplice numărul avizelor necesare soluționării unei petiții sau să refuze soluționarea pe motiv că legea ar fi neclară, insuficientă și incompletă, ori că solicitantul nu și-a îndeplinit unele obligații față de stat, chiar dacă respectivele obligații nu au legătură cu cererea. Într-un cadru similar de mentalități se situează și concepția greșită a autorităților publice potrivit căreia legea trebuie să prevadă expres tot ceea ce este îngăduit. Toate aceste concepții și conduite trebuie combătute și sancționate.

„Proiectul de lege privind protecția persoanei private” răspunde tocmai unor asemenea scopuri. Unele din drepturile persoanei private sau unele remedii necesare ca răspuns la încălcarea lor sunt prevăzute, deja, în alte legi. În proiectul de față s-a făcut, totuși, vorbire despre ele întrucât s-a dorit să se dea imaginea integrală a sistemului de protecție a persoanei private în relația ei cu birocrăția de stat, respectiv cu funcționarul și autoritatea publică. De asemenea, s-a dorit ca prin această lege să se pună la dispoziția persoanei private mijloace de acțiune complementare cu cele prevăzute în legile speciale.

Prin adoptarea legii se va ajunge, în mod direct, la responsabilizarea funcționarului public și a instituțiilor publice față de cetățean – de persoana privată, în general – și de aici, în mod indirect, la descurajarea tendințelor de birocratizare a vieții publice și, deci, la simplificarea procedurilor administrative și la reducerea birocrăției. Se răspunde, astfel, și așteptării partenerilor externi ai României – în special UE și SUA – care solicită insistent o birocrăție mai transparentă, mai responsabilă, mai redusă, mai simplă, mai cinstită și mai prietenoasă față de persoanele cu care vine în contact.

Ținând seama de cele de mai sus, vă rog să adoptați proiectul de „Lege privind protecția persoanei private” astfel cum a fost formulat și cum vă este prezentat în continuare. Această lege va fi bine primită de societatea românească, precum și de partenerii externi ai României.

Deputat Adrian Severin